

חלום דיר-אבאן

ארטן לויתן, "חזיונות", קולאז'

התעוררתי. והנה אני בחורבות הכפר הערבי דיר-אבאן. ילדים צוחקים בערבית. אשה תולה כבסים ומזמינה אותי לביתה, ודאי היא אלה שחפיה-הסלע שצבעם לבן, כצבע הסלעים. ריח קפה מתבשל מזכיר לי את ריח הקפה של אמי, בבוקרו של אותו יום בו יצאתי לטיול הזה - מדוע יצאתי? אני מספר לָאשה כי בתחנת החקר לנרודי הציפורים, זו הממוקמת בלטרון, לא הרחק מכאן - סיפרו לי על כך. היא מנענעת בראשה, מסרבת להאמין, אני עוצם עיני וחש בטעם הקפה החריף, אולי האחרון, שנתנה לי אמי - ריח שדות, חורשות וצמחי בָּתָה, תְּלָמִים חרושים וטְרָסוֹת שבורות - אני עם אמי בלטרון - ילד קטן, תקוות גדולות, מנוד השתקנים... פוקח עיני... העיר בית שמש מאירה באור נגהות, גושים ירוקים של צמחי בָּתָה רטובים, רגבים ודרכי עפר, ההרים שותקים...

הרכבת לירושלים עוברת במין שקיפות, זו ודאי הרכבת שאמי רצתה שאסע בה - רכבת לירושלים, רכבת הרים... המוכתאר שואל אותי מדוע אני מקים רעש כזה, בצעדי פה, בשעה זו של הבוקר שבה כולם ישנים, אך על הכביש המוביל למושב זנוח נוסעות מכוניות חדישות, כמו התעוררו זה עתה, או כמו לא הלכו לישון לעולם, ולא שמעו על הדרך לירושלים ועל הרכבת הרעשנית, המובילה אל לב ההוויה הכאוה של האדם.

שוב רגע שקט - כמעט פסטורלי. דיר-אָבָאן משתלב בצורה מביכה עם הסביבה.

אך גם בית שמש. אין מה לעשות - אני עולה אל הגג, וצופה.

סיבת הטיול מתחזרת לי. הגעתי לירושלים, חיפשתי עבודה, תקוות גדולות - עכשיו אני מדריך, וצריך להדריך בדיר-אבאן.

הכל אם כך מתקשר לדיר-אבאן.

דיר-אבאן לא מתקשר לדבר.

אה, אמא הקפה שנתת לי...

האשה מחייכת, כמו נצמדת לסירובה להאמין, אך מתעקשת להזמיןני לביתה.

רגע לפני שאני בא בשער האבן האפל והקריר, כמו שער יפו, הפותח את הדרך אל לטרון, אני מביט לאחור - אל הכביש אל מושב זנוח

הנצבע חזק בצבעי החום הירוק המקיפים אותו, עת היום מעריב, המכוניות ממשיכות לרוץ עליו בזמזומן ההחלטי.

מעל שמיכת הפיקניק של שנות השבעים שולפת אמי שקית ובתוכה סנדוויצ'ים.

תלמי לטרון מאחורינו היא מגישה לי אחד - אל ילד קטן, פעור-עיניים, המתרעם על הזכוכים העטים על ארזותו זו, זו שבאמצע

התקווה, זו שבאמצע הכאב - ובכל זאת מגרשם ונועץ את שיני...

דבר לא הִשְׁתַּנָּה. האשה לא מזמינה אותי לביתה, ובית שמש נותרת על תלה - קרובה ממני ורחוקה שנות אור...

גם האור נותר כספין של הזמן - השתיקה הפכה סלעים, החלום הפך למציאות, אמא - כל תקוותינו התגשמו...

אין לָמָּה להתעורר, אפשר לחזור ולישון.

אני מניח את ראשי על האבן, בכפות אינסופית, ונרדם.

סוף חלום. ♦

מתוך "חזיונות"